

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Znak: WK.610.35.2025.4

Katowice, 19 stycznia 2026 r.

Pan
Antoni Szlagor
Burmistrz Miasta
Żywca

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 2 września 2025 r. do 14 października 2025 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Miasta Żywca** za okres od 1 stycznia 2021 r. do 14 października 2025 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 19 listopada 2025 r. przez Burmistrza Miasta i Skarbnika Miasta, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r., poz. 7).

W zakresie zamówień publicznych:

- *W sierpniu 2023 r. nieprawidłowo oszacowano wartość zamówienia do realizacji w 2024 r. na zadanie polegające na odbiorze i zagospodarowaniu odpadów komunalnych oraz uruchomienie i prowadzenie PSZOK na terenie miasta Żywca, czym naruszono przepisy art. 35 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 w związku z art. 28 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 1710 z późn. zm.).*

Nieprawidłowe szacowanie zamówienia polegało na tym, że dla ustalenia wartości zamówienia nie przyjmowano łącznej wartości zamówień tego samego rodzaju udzielonych w terminie poprzednich 12 miesięcy lub poprzednim roku budżetowym, z uwzględnieniem zmian ilościowych zamawianych usług.

Zgodnie z dokumentem „Planowane wpływy z tytułu gospodarki odpadami w 2024 r.” sporządzonym na dzień 17 sierpnia 2023 r. zamawiający ustalił szacunkową wartość zamówienia na kwotę 11.168.523,73 zł.

Należy zauważyć, że w ciągu kolejnych 12 miesięcy przed szacowaniem wartości zamówienia i udzieleniem zamówienia, tj. od sierpnia 2022 r. do lipca 2023 r. masa odebranych odpadów wynosiła 11.722,055 ton za kwotę 12.427.429,21 zł. Z kolei, w roku 2022, czyli poprzednim roku budżetowym, ilość odebranych odpadów wynosiła 11.480,341 ton za kwotę 9.838.307,82 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, szacowanie wartości zamówienia opierało się wyłącznie na dochodach z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wpływających do budżetu gminy. Do tych wpływów dostosowano przyjęte ilości odpadów.

Zadania związane z zamówieniem publicznym w powyższym zakresie należały do pracowników Wydziału Inżynierii Miejskiej, Ochrony Środowiska i Rozwoju Urbanistycznego. Nadzór w tym zakresie pełnił Naczelnik tego Wydziału.

- W 2023 r. przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, prowadzonego w trybie podstawowym bez przeprowadzenia negocjacji, na realizację zadania pn. „Nadbudowa i rozbudowa budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Nr 1 w dzielnicy Moszczanica w Żywcu” (wartość umowy wraz z aneksem 10.144.494,32 zł brutto), w którym nie dopełniono wymogu przekazania Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o złożonych ofertach w terminie 7 dni od dnia otwarcia ofert, czym naruszono art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 1710 z późn. zm.).

Otwarcie ofert miało miejsce w dniu 24 marca 2023 r. Informacja o złożonych ofertach została przekazana Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych w dniu 4 kwietnia 2023 r., tj. 11 dni po otwarciu ofert.

Zadania dotyczące przekazywania informacji o złożonych ofertach należały do pracownika zatrudnionego na samodzielnym stanowisku ds. zamówień publicznych. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Antoni Szlagor – Burmistrz Miasta Żywca.

- W 2024 roku w dwóch postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, nie dopełniono wymogu zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o wykonaniu umowy w terminie do 30 dni od jej wykonania, czym naruszono art. 448 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1605 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło:

1) postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego w 2023 r. na realizację zadania pn. „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz uruchomienie i prowadzenie PSZOK na terenie miasta Żywca”.

W dniu 30 listopada 2024 r. wystawiono ostatnią fakturę za odebranie i zagospodarowanie odpadów zgromadzonych w PSZOK w listopadzie 2024 r., natomiast ogłoszenie o wykonaniu umowy zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych pod nr 2025/BZP 00423174/01 w trakcie kontroli, w dniu 15 września 2025 r., tj. 286 dni po dniu wykonania umowy.

2) postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie zamówienia z wolnej ręki w 2024 r. na realizację zadania pn. „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz uruchomienie i prowadzenie PSZOK na terenie miasta Żywca” w miesiącu grudniu 2024 r.

W dniu 31 grudnia 2024 r. wystawiono fakturę za odebranie i zagospodarowanie odpadów zgromadzonych w PSZOK w grudniu 2024 r., natomiast ogłoszenie o wykonaniu umowy zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych pod nr 2025/BZP 00423010/01 w trakcie kontroli, w dniu 15 września 2025 r., tj. 256 dni po dniu wykonania umowy.

Zadania dotyczące przekazywania ogłoszeń do publikacji należały do pracowników Wydziału Inżynierii Miejskiej, Ochrony Środowiska i Rozwoju Urbanistycznego. Nadzór w tym zakresie należał do Naczelnika tego Wydziału.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Żywcu w zakresie:

- zapewnienia szacowania wartości przedmiotu zamówienia z należytą starannością, zgodnie z wymogami art. 35 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 w związku z art. 28 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2024 r., poz. 1320 z późn. zm.),
 - terminowego przekazywania Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o złożonych ofertach, stosownie do art. 81 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych,
 - terminowego zamieszczania w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszeń o wykonaniu umowy, stosownie do przepisów art. 448 ustawy Prawo zamówień publicznych,
- mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r., poz. 1483 z późn. zm.).

W zakresie realizacji dochodów budżetowych:

- W latach 2024-2025 (do dnia zakończenia kontroli) zaniechano podjęcia działań mających na celu naliczenie kar umownych wynikających z postanowień umowy Nr 370/2023/GKI z dnia 25 maja 2023 r. wraz z aneksem nr 1, z tytułu niedotrzymania terminu wykonania i przekazania do użytkowania nadbudowanego i rozbudowanego budynku zespołu szkolno-przedszkolnego wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie budynku, czym naruszono art. 42 ust. 5, art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.) w związku z postanowieniami § 14 ust. 1 pkt 1 lit. a) lub b) ww. umowy.

Zgodnie z postanowieniami zawartymi w § 4 ust. 1 umowy Nr 370/2023/GKI z dnia 25 maja 2023 r. wraz z aneksem nr 1, strony ustaliły następujące terminy wykonania umowy:

1) rozpoczęcie realizacji: od dnia zawarcia umowy,

2) zakończenie realizacji: do dnia 29 listopada 2024 r., z zastrzeżeniem ust. 2.

Z postanowień zawartych w ust. 2 ww. paragrafu wynikało, że wykonawca w nieprzekraczalnym terminie do dnia 30 sierpnia 2024 r. wykona i przekaze zamawiającemu do użytkowania nadbudowany i rozbudowany budynek zespołu szkolno-przedszkolnego wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie budynku.

Z kolei z zapisów § 14 ust. 1 pkt 1 lit. a) lub b) wynikało, że wykonawca zapłaci zamawiającemu kary umowne za:

a) zawinione niedotrzymanie terminów zakończenia realizacji robót, o których mowa w § 4 ust. 1 i 2 Umowy – w wysokości 5% wynagrodzenia umownego brutto,

b) zwłokę w stosunku do terminów zakończenia realizacji robót, o których mowa w § 4 ust. 1 i 2 Umowy – w wysokości 0,2 % wynagrodzenia umownego brutto za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, jaki upłynie pomiędzy tymi terminami, a faktycznym dniem zakończenia robót.

Z akt sprawy wynikało, że Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Żywcu wydał w dniu 6 listopada 2024 r. decyzję Nr 301/2024 udzielającą pozwolenia na użytkowanie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 w Żywcu Moszczanicy po jego rozbudowie, nadbudowie i adaptacji wraz z przebudową przyłącza gazu i parkingiem, tj. 68 dni po terminie wynikającym z postanowień zawartych w § 4 ust. 2 ww. umowy.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Marka Czula – Zastępcy Burmistrza Miasta Żywca, naliczenie kar umownych tytułem niedotrzymania terminu wykonania i przekazania do użytkowania przedmiotowego obiektu w ramach rozpatrywanej inwestycji nie miało miejsca. Intencją ustaleń umownych było jak najszybsze przekazanie obiektu do eksploatacji (przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego), dopuszczając po tej dacie możliwość wykonania pozostałych jeszcze do realizacji prac, związanych z ukończeniem zagospodarowania infrastruktury zewnętrznej wokół obiektu i uporządkowaniem terenu. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane w art. 55 ust. 1 pkt 3 przewiduje możliwość przystąpienia do użytkowania obiektu budowlanego przed wykonaniem wszystkich robót budowlanych pod warunkiem, że oddawane do użytkowania obiekty budowlane lub ich części mogą samodzielnie funkcjonować zgodnie z przeznaczeniem. W tym przypadku, przekazanie zamawiającemu do użytkowania nadbudowanego i rozbudowanego budynku zespołu szkolno-przedszkolnego wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie budynku, w terminie o którym mowa w § 4 ust. 2, nie mogło się odbyć z uwagi na brak zgody Komendy Powiatowej Straży Pożarnej, która uzależniła odbiór i zgodę na dopuszczenie obiektu do użytkowania, od zakończenia całości prac łącznie z infrastrukturą. W związku z taką sytuacją nie można było uznać, iż było to zawinione przez Wykonawcę niedotrzymanie.

W aktach sprawy brak było dokumentu potwierdzającego zgłoszenie przez Komendanta Państwowej Straży Pożarnej uwag, co do zgody na użytkowanie obiektu przed zakończeniem całości prac. W dniu 4 listopada 2024 r. wydano przez ww. instytucję stanowisko w zakresie ochrony przeciwpożarowej w sprawie zgodności wykonania obiektu z projektem budowy, w związku z przestaniem w dniu

21 października 2024 r. zawiadomieniem o zakończeniu rozbudowy, nadbudowy i adaptacji obiektu.

Z zapisów „Dziennika budowy” wynikało, że po dniu 30 sierpnia 2024 r. wykonano podbudowę parkingu wraz z ułożeniem kostki brukowej, przystąpiono do budowy boiska do siatkówki i skoku w dal, wykonano prace wykończeniowe - biały montaż oraz montaż osprzętu i wyposażenia kuchni, roboty malarskie, roboty elewacyjne, wykonano montaż paneli fotowoltaicznych oraz prace porządkowe. Z kolei w dniu 29 października 2024 r. Kierownik budowy dokonał zgłoszenia gotowości do odbioru końcowego

Zgodnie z § 4 ust. 2 umowy Nr 370/2023/GKI z dnia 25 maja 2023 r. wraz z aneksem nr 1, to na wykonawcy ciążył obowiązek w nieprzekraczalnym terminie do dnia 30 sierpnia 2024 r. wykonania i przekazania zamawiającemu do użytkowania nadbudowanego i rozbudowanego budynku zespołu szkolno-przeszkolonego wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie budynku.

Wykonawca przystępując do realizacji ww. zadania był świadomy jakie wymagania powinien spełnić, aby uzyskać pozwolenie na użytkowanie obiektu na zasadach określonych w art. 55 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo budowlane, tj. przed wykonaniem wszystkich robót budowlanych.

Zgodnie z art. 55 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo budowlane (Dz.U. z 2024 r., poz. 725 z późn. zm.), przed przystąpieniem do użytkowania obiektu budowlanego należy uzyskać decyzję o pozwoleniu na użytkowanie, jeżeli przystąpienie do użytkowania obiektu budowlanego ma nastąpić przed wykonaniem wszystkich robót budowlanych.

Decyzja, o której mowa powyżej, może być wydana, jeżeli oddawane do użytkowania obiekty budowlane lub ich części mogą samodzielnie funkcjonować zgodnie z przeznaczeniem, co wynika z art. 55 ust. 1b ww. Prawa budowlanego.

Zadania związane z realizacją umowy należały do pracowników Wydziału Gospodarki Komunalnej i Inwestycji. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 2

Rozważyć naliczenie i wyegzekwowanie kar umownych, o których mowa w § 14 ust. 1 pkt 1 lit. a) lub b) umowy Nr 370/2023/GKI z dnia 25 maja 2023 r. wraz z aneksem nr 1, mając na uwadze art. 42 ust. 5, art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r., poz. 1483 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń ze spółką komunalną:

- Do dnia zakończenia kontroli, realizując zadanie w zakresie gminnego budownictwa mieszkaniowego oraz gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości, nieprawidłowo ustalono zasady rozliczeń ze spółką komunalną Żywieckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. (zwanej dalej ŻTBS Sp. z o.o.) w zakresie pobieranych przez Spółkę dochodów oraz dokonywanych przez Gminę wydatków związanych z realizacją tego zadania.

ŻTBS Sp. z o.o. pobierał czynsze od najemców oraz wszelkie opłaty dodatkowe wraz z odsetkami za zaległości i dochody te przekazywał na rachunek Urzędu Miasta Żywca, po potrąceniu kosztów prowadzonych postępowań sądowych i egzekucyjnych, opłat za media, w tym również za oświetlenie części wspólnych budynków, oświetlenie zewnętrzne placów i chodników.

W związku z powyższym nie ustalono pełnej kwoty dochodów i wydatków z tytułu realizacji tego zadania.

Naruszono tym art. 42 ust. 5 oraz 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) oraz 4 ust. 1 i ust. 2, art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.).

Spółka pobierała czynsze od najemców oraz wszelkie opłaty dodatkowe wraz z odsetkami za zaległości i dochody te przekazywała na rachunek Urzędu Miasta Żywca, po potrąceniu kosztów prowadzonych postępowań sądowych i egzekucyjnych, opłat za media, w tym również za oświetlenie części wspólnych budynków, oświetlenie zewnętrzne placów i chodników, na podstawie regulaminu przyjętego uchwałą Nr 2/2010 z 29 grudnia 2010 r. Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników ŻTBS Sp. z o.o. (ze zmianami).

Zgodnie z „Rozliczeniem kosztów i wpływów za okres kwiecień - czerwiec 2025 r.” przedłożonym przez ŻTBS Burmistrzowi Miasta Żywca: koszty poniesione na budynki wynosiły 166.944,43 zł, wpływy z lokali użytkowych, mieszkalnych oraz odsetek wynosiły netto kwotę 515.184,23 zł, brutto kwotę 562.422,85 zł.

Należną kwotę za okres IV-VI/2025 r., po potrąceniu kosztów wyliczono i przekazano na rachunek Urzędu Miasta Żywca w wysokości 348.239,80 zł.

ŻTBS ustaliło i w ww. rozliczeniu wskazało nadpłaty w wysokości 94.222,27 zł, należności w tym zaległości na kwotę 1.091.603,19 zł. Te dane ujęte zostały w księgach rachunkowych Urzędu Miasta Żywca na podstawie dowodu PK 0000000041 z dnia 30 czerwca 2025 r. oraz w sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym od początku roku do 30 czerwca 2025 r. (korekta nr 2 z dnia 29 lipca 2025 r.) sporządzonym z ksiąg rachunkowych Urzędu Miasta Żywca w kol. 8 – należności i 9 – zaległości wykazano kwotę 1.091.603,19 zł, a w kol. 10 – nadpłaty kwotę 94.222,27 zł.

Zadania w zakresie rachunkowości należały do p. Bogusławy Gardaś – Skarbnika Miasta Żywca.

Odpowiedzialność za całość gospodarki finansowej Miasta, w myśl art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych ponosi p. Antoni Szlagor – Burmistrz Miasta Żywca.

Wniosek nr 3

Zapewnić dokonywanie rozliczeń z Żywieckim Towarzystwem Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Żywcu, z tytułu pobieranych przez ww. Spółkę czynszów od najemców oraz innych opłat dodatkowych stanowiących dochody Gminy Żywiec, a także kosztów związanych z realizacją tego zadania, w pełnych wysokościach wykonanych dochodów i wydatków, mając na uwadze art. 42 ust. 5 oraz art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.), a ponadto art. 4 ust. 1 i ust. 2, art. 6 ust. 1, art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023, poz. 120 z późn. zm.).

- Do dnia zakończenia kontroli, nieprawidłowo prowadzono ewidencję analityczną do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie dochodów z najmu gminnego zasobu nieruchomości pozostającego w zarządzie ŻTBS Sp. z o.o. Ewidencja szczegółowa do konta 221 prowadzona była wyłącznie do kontrahenta ŻTBS realizującego na terenie Miasta Żywiec zadania w zakresie administrowania zasobem komunalnym, a nie według poszczególnych dłużników, co uniemożliwiało ustalenie stanu należności, wpłat zaległości czy ewentualnych nadpłat poszczególnych kontrahentów dzierżawców, najemców gminnego zasobu nieruchomości. Powyższym naruszono art. 4 ust. 2, art. 6 ust. 1, art. 17 ust. 1 pkt 2, art. 20 ust. 1, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.) oraz zasady funkcjonowania konta 221 określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.).

Ponadto, zgodnie z opisem ww. konta określonym w zakładowym planie kont stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia Nr BOB.0050.157.2018.SK Burmistrza Żywca z dnia 25 września 2018 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Miejskim w Żywcu ze zmianami, ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą.

Zapisów na koncie 221 w ramach kontrahenta ŻTBS dokonywano w ujęciu syntetycznym na podstawie dokumentów PK na bazie danych przekazanych z ewidencji Zarządu.

ŻTBS pobierał czynsze od najemców oraz wszelkie opłaty dodatkowe wraz z odsetkami za zaległości i dochody te przekazywał na rachunek Urzędu Miasta Żywca, po potrąceniu kosztów prowadzonych postępowań sądowych i egzekucyjnych, opłat za media, w tym również za oświetlenie części wspólnych budynków, oświetlenie zewnętrzne placów i chodników. Spółka przekazywała te środki w formie zaliczek nie później niż do dnia 15 następnego miesiąca, faktyczne rozliczenie następowało na koniec każdego kwartału. Sprawozdania przedkładało Burmistrzowi Miasta Żywca.

Zadania w zakresie organizacji rachunkowości jednostki należały do p. Bogusławy Gardaś – Skarbnika Miasta Żywca.

Wniosek nr 4

Zaprowadzić ewidencję szczegółową do konta 221 w zakresie najemców nieruchomości wchodzących w skład gminnego zasobu zarządzanego przez zarządcę, mając na uwadze zasady funkcjonowania ww. konta określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających

siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, (Dz. U. z 2020 r., poz. 342 z późn. zm.) oraz zapisy zawarte w zakładowym planie kont wprowadzonym zarządzeniem Nr BOB.0050.157.2018.SK Burmistrza Żywca z dnia 25 września 2018 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Miejskim w Żywcu ze zmianami.

- *W latach 2022-2025 (do dnia kontroli) Miasto Żywiec powierzyło komunalnej spółce z ograniczoną odpowiedzialnością zadania w zakresie gospodarowania gminnym zasobem komunalnym Miasta Żywiec oraz wykonywania remontów zasobu komunalnego bez zastosowania przepisów prawa zamówień publicznych, a środki za wykonane usługi przekazywano w formie dopłat do spółki, zamiast w formie wynagrodzenia za wykonane usługi za pokrycie kosztów realizacji zadań lub rekompensaty na pokrycie kosztów realizacji zadań.*

Powyższe było niezgodne z art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 712 z późn. zm.), art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 z późn. zm.), a także art. 44 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) mając na uwadze Decyzję Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (notyfikowana jako dokument nr C(2011) 9380), (2012/21/UE), (Dz. U. UE L z dnia 11 stycznia 2012 r.), a także z Komunikatem Komisji w sprawie stosowania reguł Unii Europejskiej w dziedzinie pomocy państwa w odniesieniu do rekompensaty z tytułu usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz.U.U.E.C.2012.8.4 z dnia 11 stycznia 2012 r.).

Nieprawidłowość dotyczyła rozliczeń w zakresie:

- *gospodarowania gminnym zasobem komunalnym.*

Na podstawie uchwały Nr LVIII/503/2005 Rady Miejskiej w Żywcu z dnia 27 października 2005 r. w sprawie wyboru sposobu prowadzenia i formy gospodarki komunalnej w zakresie gminnego budownictwa mieszkaniowego Gminy Żywiec oraz „Regulaminu realizacji zadań własnych Gminy Żywiec w zakresie gminnego budownictwa mieszkaniowego oraz gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości” przyjętego uchwałą Nr 2/2010 z 29 grudnia 2010 r. Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników ŻTBS Sp. z o.o. (ze zmianami), Żywieckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego realizowało zadania polegające na gospodarowaniu gminnym zasobem komunalnym.

Zgodnie z § 9 ww. Regulaminu „w ramach przyjętych rozliczeń stron niniejszego Regulaminu Zarządcy przysługuje od Właściciela miesięczne wynagrodzenie za czynności administrowania, eksploatacyjne, technicznego utrzymania zarządzanych zasobów lokalowych, w wysokości określonej w załączniku nr 2 do niniejszego regulaminu”.

Ww. wynagrodzenie ustalano jako iloczyn powierzchni: lokali mieszkalnych, lokali użytkowych, chodników i placów, terenów zielonych oraz stawek ustalonych w załączniku nr 1 do tego Regulaminu, w wysokości:

- 54.166,67 zł brutto/m-c w 2022 r.,

- 56.666,67 zł brutto/m-c w 2023 r.,
 - 65.000,00 zł brutto/ m-c w 2024 r.,
 - 65.000,00 zł brutto/ m-c w 2025 r.,
- zgodnie z uchwałami Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników ŻTBS Sp. z o.o. w sprawie zmiany załącznika Nr 2 do ww. Regulaminu.

Za gospodarowanie gminnym zasobem komunalnym Miasto Żywiec wносиło do ŻTBS Sp. z o.o. dopłaty na podstawie uchwał Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników:

- nr 2/2022 z dnia 3 lutego 2022 r. w wysokości 650.000,00 zł brutto (płatnej w XII równych ratach po 54.166,67 zł brutto każda),
- nr 1/2023 z dnia 26 stycznia 2023 r. w wysokości 680.000,00 zł brutto (płatnej w XII równych ratach po 56.666,67 zł brutto każda),
- nr 1/2024 z dnia 8 lutego 2024 r. w wysokości 780.000,00 zł brutto (płatnej w XII równych ratach po 65.000,00 zł brutto każda),
- nr 1/2025 z dnia 29 stycznia 2025 r. w wysokości 780.000,00 zł brutto (płatnej w XII równych ratach po 65.000,00 zł brutto każda).

Wysokość dopłat, stanowiła ww. wynagrodzenie za czynności administrowania, eksploatacji i technicznego utrzymania zarządzanych zasobów.

W ww. uchwałach wskazano: „dopłata nakładana jest celem pokrycia kosztów realizacji przez Spółkę zadań własnych Gminy Żywiec w zakresie: zadań określonych w „Regulaminie realizacji zadań własnych Gminy Żywiec w zakresie budownictwa mieszkaniowego oraz gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości” – w części dotyczącej bieżącego administrowania i gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości oraz wykonywania bieżących drobnych napraw budynków i lokali stanowiących własność Gminy Żywiec administrowanych przez Spółkę.”

Przyjęty sposób rozliczenia kosztów zadań zleconych do realizacji Spółce był niezgodny z art. 179 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz.U. 2020 r. poz. 1526 z późn. zm.), gdyż dopłaty mają odrębny charakter od wynagrodzenia, a przekazywanie środków finansowych w takim przypadku następuje nie w zamian za wykonanie określonego zamówienia, ale ogólnie na funkcjonowanie danej spółki.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miasta Żywca, rozliczeń z ŻTBS Sp. z o.o., dokonywano na podstawie aktu założycielskiego (umowa z dnia 13 czerwca 2002 r. i nowej umowy z dnia 15 czerwca 2023 r.) oraz „Regulamin realizacji zadań własnych Gminy Żywiec w zakresie gminnego budownictwa mieszkaniowego oraz gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości”; a dopłaty stanowiły wynagrodzenie za świadczone na rzecz Gminy usługi, wykonywane bez zawierania umowy cywilnoprawnej.

Ponadto, wyjaśniono że na podstawie rzeczywistych wydatków wykazywanych w sprawozdaniach Spółki z wykonania tego zadania oraz na podstawie zapotrzebowania przedstawionego przez Spółkę na środki finansowe przy projektowaniu budżetu gminy na kolejny rok, jest określana przez Burmistrza w budżecie zagwarantowana kwota dopłaty.

- usług remontowych zasobu komunalnego o wartościach przekraczających 130.000,00 zł, zapłaconych na podstawie faktur wystawionych przez ŻTBS:
 - ✓ w 2024 r. dotyczących wykonania remontu mieszkania w budynku położonym w Żywcu przy ul. Rzeźniczej 2, budowę wewnętrznej instalacji gazowej wraz z modernizacją kotłowni w budynku mieszkalno-usługowym oraz remont dachu – wymiana pokrycia dachowego na blachę stalową, remont kominów w budynku przy ul. Kościuszki 48 na łączną kwotę 373.916,48 zł;
 - ✓ w 2025 r. dotyczących:
 - budowy wewnętrznej instalacji gazowej wraz z modernizacją kotłowni w budynku mieszkalno-usługowym oraz remont dachu – wymiana pokrycia dachowego na blachę stalową, remont kominów w budynku przy ul. Kościuszki 48 na łączną kwotę 245.014,16 zł,
 - wymiany pokrycia dachu, przemurowania kominów, remontu elewacji w budynku przy ul. Garbarskiej 6 na łączną kwotę 612.391,77 zł.

Za wykonanie ww. remontów ŻTBS Sp. z o.o. wystawiło faktury. Zgodnie z opisem na tych fakturach był to zwrot kosztów poniesionych na roboty remontowe w budynkach gminnych w ramach realizacji przez Spółkę ŻTBS w Żywcu zadań własnych Gminy Żywiec, w zakresie gminnego budownictwa mieszkaniowego i gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości.

Z akt sprawy nie wynikało, w jaki sposób zlecano wykonanie tych robót, w jaki sposób kalkulowano wysokość kosztów remontów, czy przedstawiciele Gminy Żywiec brali udział w odbiorach robót, ani w jaki sposób Gmina Żywiec wykonywała nadzór właścicielski.

W wyniku przyjętego sposobu finansowania realizacji zadań, zostały one zlecone do ŻTBS bez zastosowania przepisów Prawo zamówień publicznych, a także procedur dotyczących rekompensat, tj. nie były wynikiem analizy porównawczej z typowym przedsiębiorstwem, dobrze zarządzanym i odpowiednio zaopatrzonym w niezbędne środki, zdolnym do wykonania zadania.

W myśl postanowień ww. Decyzji Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w przypadku, gdy wyboru przedsiębiorstwa mającego wywiązywać się ze zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych nie dokonuje się zgodnie z procedurą udzielania zamówień publicznych, która pozwoliłaby na wybór oferenta świadczącego te usługi za cenę najkorzystniejszą dla danej społeczności, poziom rekompensaty należy określić na podstawie analizy kosztów, jakie poniosłoby typowe, dobrze zarządzane przedsiębiorstwo dysponujące odpowiednimi środkami.

W przypadkach, gdy te kryteria nie są spełnione, rekompensata z tytułu świadczenia usług publicznych stanowi pomoc państwa i podlega przepisom Traktatu.

Zauważyć należy, że jeśli płatności na rzecz spółki miały być rekompensatą to stosownie do ww. Decyzji, powierzając zadanie należało ustalić:

- opis mechanizmu rekompensaty oraz wskaźników służących do obliczania, kontrolowania i przeglądu wysokości rekompensaty,
- zasady unikania i odzyskiwania nadwyżek rekompensaty, a także odniesienie się do tej decyzji.

W aktach sprawy brak było analizy porównawczej z typowym przedsiębiorstwem, dobrze zarządzanym i odpowiednio zaopatrzonym w niezbędne środki, o czym mowa w ww. Decyzji.

Zaznaczyć także należy, że zrekompensowanie przez państwo członkowskie strat poniesionych przez przedsiębiorstwo bez uprzedniego ustalenia parametrów tej rekompensaty, jeżeli następnie okaże się, że działalność w zakresie pewnych usług publicznych w ramach wykonywania zobowiązań do świadczenia usług publicznych nie była wykonalna ekonomicznie, stanowi interwencję finansową, która wchodzi w zakres pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Zgodnie z wyjaśnieniami, pracowników Urzędu Miejskiego w Żywcu, za usługi świadczone na rzecz Gminy Żywiec przez TBS w związku z wykonywaniem zadań dotyczących gospodarowania nieruchomościami gminnymi TBS wystawiał co miesiąc faktury, zgodnie z podjętą uchwałą, naliczając należny podatek VAT. Ponadto wyjaśniono, że z uwagi na fakt, iż ŻTBS jest w 100% we własności Gminy Żywiec realizująca zadania własne gminy, a ponadto, że wsparcie stanowiło rekompensatę z tytułu świadczenia usług publicznych w ogólnym interesie gospodarczym, nie było konieczności wykonywania analiz pod kątem występowania pomocy publicznej.

Na podstawie zarządzenia Nr BOB.0050.264.2022.BP Burmistrza Miasta Żywca z dnia 25 października 2022 r. (wejście w życie 1 stycznia 2023 r.) w sprawie ustalenia zasad sprawowania nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Gminy Miasta Żywiec, nadzór merytoryczny nad ŻTBS Sp. z o.o. sprawował Wydział Geodezji, Nieruchomości i Rolnictwa, a nadzór ekonomiczno-finansowy Skarbnik Miasta. Wcześniej nie obowiązywała procedura w tym zakresie. Za całość gospodarki finansowej Gminy Żywiec odpowiadał p. Antoni Szlagor – Burmistrz Miasta Żywiec, stosownie do art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Wniosek nr 5

Ustalić sposób finansowania zadań publicznych przekazanych do realizacji Żywieckiemu Towarzystwu Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Żywcu z uwzględnieniem wymogów art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 679), art. 2 ust. 1 pkt 1, art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 z późn. zm.), art. 44 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.), mając na uwadze postanowienia Decyzji Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (notyfikowana jako dokument nr C(2011) 9380), (2012/21/UE), (Dz. U. UE L z dnia 11 stycznia 2012 r.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *Do dnia kontroli w księgach rachunkowych budżetu (organu) Miasta Żywca nie ujęto należności z tytułu środków przekazanych przez Miasto Żywiec na budowę trzech bloków mieszkalnych w 2023 r. Żywieckiemu Towarzystwu Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Żywcu, co było niezgodne z art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 1 i 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.) oraz art. 40 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), a także § 12 ust. 2, § 13 ust. 2 pkt 2, § 13 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869).*

Na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych Bank Gospodarstwa Krajowego zawarł z Gminą Żywiec w dniu 23 marca 2020 r. umowę Nr BSK/19/20/0001884 w sprawie finansowego wsparcia ze środków Funduszu Dopłat na pokrycie części kosztów przedsięwzięcia polegającego na budowie budynków mieszkalnych na nieruchomości gruntowej stanowiącej własność ŻTBS Sp. z o. o.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miejskiego w Żywcu Gmina Żywiec przekazała w 2019 r. i 2020 r. do ŻTBS kwotę 3.200.000,00 zł tytułem częściowego finansowania inwestycji i kwota ta stanowiła ostateczny udział Gminy w finansowaniu inwestycji.

Na podstawie ww. umowy Nr BSK/19/20/0001884 Gmina Żywiec otrzymała z Funduszu Dopłat wsparcie w wysokości 1.731.398,02 zł.

Mając na uwadze, że zgodnie z § 1 ust. 6 tej umowy, wypłacona kwota finansowego wsparcia nie mogła przekroczyć udziału Beneficjenta wsparcia, ŻTBS był zobowiązany zwrócić do budżetu Miasta Żywca kwotę 1.468.601,98 zł, stanowiącą różnicę pomiędzy środkami przekazanymi do ŻTBS jako udział własny Gminy Żywiec oraz dofinansowania otrzymanego przez Gminę Żywiec z Funduszu Dopłat.

W kwestii zwrotu środków przez ŻTBS do budżetu Miasta Żywca podpisane zostało porozumienie Nr 663/2023/SK w dniu 27 listopada 2023 r., którym spłata kwoty 1.468.601,98 zł została rozłożona na raty. Na podstawie § 2 ust. 2 tego porozumienia ŻTBS miał zwrócić kwotę 1.468.601,98 zł do budżetu Miasta do dnia 31 grudnia 2024 r. Zgodnie z zawartym aneksem z dnia 28 listopada 2024 r. do tego porozumienia spłatę należności od ŻTBS rozłożono na następujące raty i do następujących terminów należało przekazać do budżetu Miasta Żywca: do dnia 31 grudnia 2023 r. kwotę 500.000,00 zł, do dnia 31 grudnia 2024 r. kwotę 300.000,00 zł, do dnia 30 czerwca 2025 r. kwotę 300.000,00 zł, do dnia 31 grudnia 2025 r. kwotę 300.000,00 zł.

Na dzień kontroli do spłaty pozostała kwota 368.601,98 zł, jednak w porozumieniu, ani w aneksie nie uregulowano zwrotu kwoty 68.601,98 zł stanowiącej różnicę do pełnej kwoty zwrotu tj. 1.468.601,98 zł.

W trakcie kontroli zawarto aneks z dnia 1 października 2025 r. do ww. porozumienia, zgodnie z którym należność miała być zwrócona: kwota 800.000,00 zł w terminie do 31 grudnia 2024 r., kwota 300.000,00 zł w terminie do 30 czerwca 2025 r., kwota 368.601,98 zł w terminie do 31 grudnia 2025 r. Do dnia kontroli ŻTBS Sp. z o.o. terminowo spłacał zadłużenie z powyższego tytułu.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 298, poz. 1767 z późn. zm.), do tej kategorii, oprócz umów kredytu i pożyczek, zalicza się również umowy nienazwane o terminie zapłaty dłuższym niż rok, związane z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu.

Umowę Nr BSK/19/20/0001884 oraz porozumienie z dnia 27 listopada 2023 r. podpisał p. Antoni Szlagor – Burmistrz Miasta Żywiec, przy kontrasygnacie p. Bogusławy Gardaś – Skarbnik Miasta Żywca. Zadania w zakresie ujmowania należności w księgach budżetu należały do pracowników Wydziału Finansów i Budżetu, nadzór w tym zakresie sprawował były, a następnie obecny Naczelnik tego Wydziału.

Odpowiedzialność za całość gospodarki finansowej Miasta, w myśl art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych ponosi p. Antoni Szlagor – Burmistrz Miasta Żywiec.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansów i Budżetu celem ujmowania w księgach rachunkowych budżetu Miasta Żywca należności przypadających Miastu zgodnie z art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 1 i 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.) oraz art. 40 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1486 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

- Do dnia zakończenia kontroli, utrzymywano w księgach rachunkowych Urzędu Miasta Żywca należności w kwocie 8.450,00 zł z tytułu nałożonych mandatów karnych, pomimo że należności te uległy przedawnieniu, lub których nie można było dochodzić ze względu na śmierć dłużnika, co było niezgodne z art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 1, ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.) w związku z przepisami art. 42 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), art. 45 ust. 3 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2021 r. poz. 2008 z późn. zm.), art. 59 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505 z późn. zm.).*

Nieprawidłowość dotyczyła należności z tytułu mandatów karnych nałożonych na dłużników na podstawie ustawy Kodeks wykroczeń m.in. za zakłócanie spokoju lub porządku publicznego, zaśmiecanie miejsca publicznego, natarczywe zebranie w miejscu publicznym, niezachowanie ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia, niewłaściwe składowanie odpadów na terenie nieruchomości.

Kwota 7.650,00 zł dotyczyła należności od dłużników o numerach 6615856, 6616887, 9983816, 11870557, 8673414, 6621508, 6624342, którzy zmarli.

Ponadto, na dzień:

- 31 grudnia 2024 r. wobec dłużników o numerach ewidencyjnych: 9067642, 6613898, 6614318, 6625904, 9045351) na łączną kwotę 450,00 zł,

- 30 września 2025 r. (na dzień kontroli) wobec dłużników o numerach: 6614318, 6644092, 9981672 na łączną kwotę 350,00 zł,

niemożliwym było dochodzenie ww. należności, gdyż zgodnie z art. 45 ust. 3 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń, orzeczona kara lub środek karny nie podlega wykonaniu, jeżeli od daty uprawomocnienia się rozstrzygnięcia upłynęły 3 lata.

Za czynności związane z dochodzeniem należności z tytułu mandatów karnych odpowiadał inspektor w Wydziale Finansów i Budżetu, nadzór w tym zakresie pełnił Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 7

Ustalić realny stan należności z tytułu mandatów karnych w księgach rachunkowych Urzędu Miasta Żywiec, mając na uwadze art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 1, ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.), a ponadto art. 42 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.), art. 45 ust. 3 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2025 r. poz. 734z późn. zm.) i art. 59 § 1 z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucji w administracji (Dz. U. z 2025 r. poz. 132 z późn. zm.).

- W latach 2021-2025 do dnia kontroli, nieprawidłowo prowadzono ewidencję analityczną do pozabilansowego konta 291 „Zobowiązania warunkowe”, 291-1 „Zobowiązania warunkowe – Cesje” w formie papierowej „ręcznie”, czym naruszono § 3 pkt 1 załącznika 1 „Zakładowy plan kont dla Urzędu Miejskiego w Żywcu” do zarządzenia Nr BOB.0050.157.2018.SK Burmistrza Miasta Żywca z dnia 25 września 2018 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Miejskim w Żywcu ze zmianami w związku z art. 13 ust. 5, art. 23 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.) oraz § 20 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U.2020 r., poz. 342 z późn. zm.).

W Urzędzie Miejskim w Żywcu prowadzono pozabilansowe konto 291 „Zobowiązania warunkowe”, 291-1 „Zobowiązania warunkowe – Cesje”, na którym księgowano operacje związane z poręczeniem udzielonym Związkowi Międzygminnemu ds. Ekologii w Żywcu.

Zgodnie z zapisami § 3 pkt 1 części I „Ustalenia ogólne” załącznika Nr 1 „Zakładowy plan kont dla Urzędu Miejskiego w Żywcu” do zarządzenia Nr BOB.0050.157.2018.SK Burmistrza Miasta Żywca z dnia 25 września 2018 r.

w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Miejskim w Żywcu ze zm., Urząd Miejski w Żywcu prowadzi księgi rachunkowe w swojej siedzibie według systemu komputerowego.

Z wyjaśnień p. Bogusławy Gadaś – Skarbnika Miasta Żywca wynikało, że w polityce rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr BOB.0050.157.2018.SK Burmistrza Miasta Żywca z dnia 25 września 2018 r. ze zm. brak jest zapisu, że ewidencja analityczna może być prowadzona w formie papierowej „ręcznie”.

W trakcie kontroli, tj. w dniu 23 września 2025 r. wprowadzono w systemie elektronicznym przy użyciu programu księgowego „Rekord” do ksiąg rachunkowych Urzędu Miejskiego w Żywcu pozabilansowe konto 291 „Zobowiązania warunkowe”.

Zadania w zakresie właściwego zorganizowania rachunkowości jednostki należały do p. Bogusławy Gadaś – Skarbnika Miasta Żywca.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór w zakresie prowadzenia ewidencji pozabilansowej na koncie 291 Urzędu Miejskiego w Żywcu dla zdarzeń gospodarczych związanych z zobowiązaniami warunkowymi (poręczeniami) w sposób przewidziany w przepisach wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Miejskim w Żywcu wprowadzonych zarządzeniem Nr BOB.0050.157.2018.SK Burmistrza Miasta Żywca z dnia 25 września 2018 r. ze zmianami, mając na uwadze art. 13 ust. 1 oraz art. 23 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.) oraz postanowienia zawarte w § 20 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r., poz. 342 z późn. zm.).

- W 2022 r. długoterminową należność w kwocie 60.300,00 zł z tytułu rozłożenia na raty kwoty za sprzedaż nieruchomości ujęto na koncie 221-31-1 „Wykup mienia – należności” zamiast na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetu”, czym naruszono zasady ewidencji dla ww. kont księgowych ustalonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342) oraz w załączniku nr 1 do zarządzenia Nr BOB.0050.157.2018.SK Burmistrza Miasta Żywca z dnia 25 września 2018 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Miejskim w Żywcu ze zm.

Miasto Żywiec sprzedało ½ części nieruchomości za kwotę 75.500,00 zł. Zgodnie z aktem notarialnym Rep. A nr 234/2022 z dnia 14 stycznia 2022 r. nabywca był zobowiązany do wpłaty 15.200,00 zł przed podpisaniem umowy, natomiast

pozostałą kwotę w wysokości 60.300,00 zł rozłożoną na raty zobowiązany był wpłacić po 6.700,00 zł do dnia 31 grudnia danego roku, w okresie od 2022 r. do 2030 r. Należność została spłacona w całości do 12 marca 2025 r.

Z wyjaśnień udzielonych przez p. Bogusławę Gardaś – Skarbnika Miasta Żywca wynikało, że długoterminowe należności z tytułu rozłożenia na raty kwoty za sprzedaż nieruchomości nie zostały ujęte na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetu” ze względu na przeoczenie.

Ponadto, w latach 2022-2023 do ww. rat nie naliczono oprocentowania, o którym mowa w § 4 ust. 3 umowy sprzedaży – akt notarialny Rep. A nr 234/2022 z dnia 14 stycznia 2022 r., czym naruszono art. 42 ust. 5, art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.).

Zgodnie z § 4 ust. 3 umowy sprzedaży – akt notarialny Rep. A nr 234/2022 z dnia 14 stycznia 2022 r., powyższe raty były oprocentowane według stopy procentowej równej stopie redyskonta weksli stosowanej przez Narodowy Bank Polski, a nadto, że niezapłacona część ceny podlega zabezpieczeniu hipotecznemu na nieruchomości objętej księgą wieczystą BB1Z/00170217/4, stanowiącej działkę numer 19/6.

Raty zostały wpłacone w kwocie 6.700,00 zł w dniu 17 listopada 2022 r. oraz 14 listopada 2023 r. bez naliczenia umownych odsetek.

Odsetki w wysokości 2.661,21 zł za okres do 31 grudnia 2022 r. oraz w wysokości 3.700,29 zł za okres do 31 grudnia 2023 r. zostały wpłacone w dniu 27 czerwca 2024 r.

Z wyjaśnień złożonych przez p. Bogusławę Gardaś – Skarbnika Miasta Żywca wynikało, że z uwagi na złożoność naliczania oprocentowania wg ww. stopy procentowej, ustalono, że należne oprocentowanie będzie naliczane okresowo po uprzednim kontakcie telefonicznym. Opóźnienie dopłaty ww. oprocentowania do należności nie wpłynęło na wysokość całości zobowiązania, ponieważ w wyliczeniu uwzględniono wpłacone kwoty w rozbiciu na ratę i oprocentowanie na dzień wpłaty.

W latach 2022-2024 ww. należność długoterminowa z tytułu sprzedaży na raty nie została wykazana w sprawozdaniu kwartalnym Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec I, II, III, IV kwartału za lata 2022-2024, czym naruszono § 13 ust. 1 pkt 2 w związku z § 14 pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2020 r. Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2396 z późn. zm.).

W kwartalnych sprawozdaniach Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansach, w wierszu N.2.2 nie wykazano wysokości należności wynikającej z ww. umowy, tj.:

- na koniec I, II, III kwartału 2022 r. nie wykazano kwoty 60.300,00 zł oraz na koniec IV kwartału 2023 r. kwoty 53.600,00 zł,
- na koniec I, II, III kwartału 2023 r. nie wykazano kwoty 53.600,00 zł oraz na koniec IV kwartału 2022 r. kwoty 46.900,00 zł,

- na koniec I, II, III, IV kwartału 2024 r. nie wykazano kwoty 46.900,00 zł.
Z wyjaśnień p. Bogusławy Gardaś – Skarbnika Miasta Żywca wynikało, że w ww. sprawozdaniach nie wykazano należności z tytułu umowy sprzedaży nieruchomości z uwagi na brak podania danych do sprawozdania przez osobę odpowiedzialną.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej urzędu należały do pracownika Wydziału Finansów i Budżetu. Nadzór w tym zakresie należał do Naczelnika tego Wydziału.

Za przygotowanie danych w powyższym zakresie w latach 2022-2024 do ujęcia w sprawozdaniu Rb-N był odpowiedzialny pracownik Wydziału Finansów i Budżetu. Nadzór nad pracownikiem należał do Naczelnika tego Wydziału.

Sprawozdania Rb-N podpisali:

- p. Antoni Szlagor – Burmistrz Miasta Żywca oraz p. Bogusława Gardaś – Skarbnik Miasta Żywca wg stanu na koniec: I i IV kwartału 2022 r.; I i III kwartału 2023 r.; I, III i IV kwartału 2024 r.

- p. Antoni Szlagor – Burmistrz Miasta Żywca oraz Naczelnik Wydziału Finansów i Budżetu wg stanu na koniec: II kwartału 2022 r.; II i IV kwartału 2023 r.; II kwartału 2024 r.

- p. Marek Czul – Zastępca Burmistrza Miasta Żywca oraz p. Bogusława Gardaś – Skarbnik Miasta wg stanu na koniec: III kwartału 2022 r.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansów i Budżetu w zakresie:

- prawidłowej ewidencji należności długoterminowych na koncie 226 w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Żywcu z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont zespołu 2 określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342 z późn. zm.) oraz w planie kont dla Urzędu Miejskiego w Żywcu wprowadzonym zarządzeniem Nr BOB.0050.157.2018.SK Burmistrza Miasta Żywca z dnia 25 września 2018 r. ze zm.,

- przygotowania danych dotyczących długoterminowych należności z tytułu rozłożenia na raty kwoty za sprzedaż nieruchomości do sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych, stosownie do zasad określonych w § 14 pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2020 r. Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 652),

- naliczenia oprocentowania od należności rozłożonych na raty zgodnie z treścią zawartych umów, stosownie do art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r., poz. 1483 z późn. zm.),

mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. ww. ustawy o finansach publicznych.

- W 2023 roku nie ujęto zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat w ewidencji pozabilansowej Urzędu Miejskiego w Żywcu na koncie 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”, czym naruszono zasady ewidencji dla ww. pozabilansowego konta księgowego ustalone w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342) oraz zapisy załącznika nr 1 do zarządzenia Nr BOB.0050.157.2018.SK Burmistrza Miasta Żywca z dnia 25 września 2018 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Miejskim w Żywcu ze zm. w związku z art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło umowy Nr 370/2023/GKI zawartej w dniu 25 maja 2023 r. na nadbudowę i rozbudowę Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Nr 1 w dzielnicy Moszczanica w Żywcu na kwotę 9.246.048,04 zł, z terminem realizacji do 29 listopada 2024 r. Z tytułu realizacji umowy zapłacono w 2023 r. dwie faktury na łączną kwotę 4.600.200,00 zł. Do zapłaty pozostało 4.645.848,04 zł. Ww. kwota nie została ujęta na koncie 999.

Z wyjaśnień p. Bogusławy Gadraś – Skarbnika Miasta Żywca wynikało, że zgodnie z § 2 zarządzenia Nr 4/2008 Burmistrza Miasta Żywca z dnia 14 stycznia 2008 roku w sprawie ustalenia procedury ewidencji księgowej zaangażowania wydatków, podstawą ewidencji księgowej zaangażowania wydatków jest dokumentacja przygotowywana przez Naczelników Wydziałów, Kierowników jednostek organizacyjnych lub pracowników przez nich wyznaczonych, a także pracowników na samodzielnych stanowiskach służbowych zgodnie z zakresem zadań jednostki organizacyjnej i zakresem czynności poszczególnych pracowników. W związku z brakiem wniosku o zaangażowanie środków publicznych obciążających plan finansowy Urzędu Miejskiego w Żywcu z wydziału merytorycznego (w tym przypadku Wydziału GKI) – nie ujęto kwoty zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat na koncie 999.

Zadania w zakresie przekazywania informacji o zawartej umowie należały do pracownika Wydziału Gospodarki Komunalnej i Inwestycji. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału. Zadania w zakresie ewidencji zaangażowania wydatków należały do Wydziału Finansów i Budżetu.

Wniosek nr 10

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Żywcu, w zakresie przekazywania informacji o zawartych umowach do Wydziału Finansów i Budżetu celem zaangażowania przyszłych wydatków na koncie 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”, mając na uwadze zasady określone w zarządzeniu Nr 4/2028 roku Burmistrza Miasta Żywca z dnia 14 stycznia 2008 roku w sprawie ustalenia procedury ewidencji księgowej zaangażowania wydatków, a ponadto art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r., poz. 1483 z późn. zm.).

- Na dzień 31 grudzień 2024 roku w księgach rachunkowych Urzędu Miasta Żywca nieprawidłowo prowadzono zapisy na pozabilansowym koncie 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych”, które na dzień 31 grudnia 2024 r. wykazywało saldo po stronie Ma w wysokości 41.022,44 zł, co było niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 980 opisanymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz postanowieniami polityki rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Burmistrza Miasta Żywca Nr BOB.0050.157.2018.SK z dnia 25 września 2018 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Miejskim w Żywcu ze zmianami.

Konto 980 służy do ewidencji planu finansowego wydatków budżetowych dysponenta środków budżetowych. Na stronie Wn konta 980 ujmuje się plan finansowy wydatków budżetowych oraz jego zmiany, zaś na stronie Ma tego konta ewidencjonuje się równowartość zrealizowanych wydatków budżetu, wartość planu niewygasających wydatków budżetu do realizacji w roku następnym, wartość planu niezrealizowanego i wygasłego. Konto 980 nie wykazuje na koniec roku salda.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Bogusławy Gardaś – Skarbnika Miasta Żywca, przyczyną, iż na dzień 31 grudnia 2024 r. konto 980 wykazywało saldo był błąd w działaniu systemu finansowo-księgowego, z jednoczesnym niedopatrzeniem pracownika przy zamykaniu konta.

Nieprawidłowość w zakresie błędnego prowadzenia ewidencji do konta 980 „Plan finansowy” stwierdzono również w trakcie poprzedniej kontroli, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, Znak: WK-610/21/4/21/ 22 z dnia 14 lutego 2022 r.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji na koncie 980 należały do Inspektora Wydziału Finansów i Budżetu, a osobą odpowiedzialną był Naczelnik Wydziału Finansów i Budżetu.

Wniosek nr 11

Zaprowadzić prawidłową ewidencję do konta 980 „Plan finansowy” stosownie do zasad funkcjonowania ww. konta określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu Państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342 z późn. zm.) oraz zarządzenia Burmistrza Miasta Żywca Nr BOB.0050.157.2018.SK z dnia 25 września 2018 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Miejskim w Żywcu ze zm.

- W latach 2021-2025 (II kwartał) wykazano w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału za lata 2021-2024 oraz II kwartału 2025 r., nieprawidłowe kwoty z tytułu udzielonego poręczenia, czym naruszono postanowienia § 4 ust. 2 pkt 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia z dnia

17 grudnia 2020 r. Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2020 r., poz. 2396 z późn. zm.).

Nieprawidłowość polegała na wykazaniu w kwartalnych sprawozdaniach Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, w części B „Poręczenia i gwarancje”, w wierszu F1. wartości nominalnej niewymaganych (potencjalnych) zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na koniec okresu sprawozdawczego w wysokościach niezgodnych z umową poręczenia z dnia 27 sierpnia 2008 r. wraz z aneksami, tj.:

- na koniec IV kwartału 2021 r. - kwoty 5.158.359,93 zł, zamiast 3.020.622,77 zł, tj. więcej o 2.137.737,16 zł,
- na koniec IV kwartału 2022 r. - kwoty 3.704.451,12 zł, zamiast 1.866.672,70 zł, tj. więcej o 1.837.778,42 zł,
- na koniec IV kwartału 2023 r. - kwoty 3.565.197,13 zł, zamiast 2.060.009,96 zł, tj. więcej o 1.505.187,17 zł,
- na koniec IV kwartału 2024 r. - kwoty 938.994,02 zł, zamiast 1.238.087,33 zł, tj. mniej o 299.093,31 zł,
- na koniec II kwartału 2025 r. - kwoty 1.234.087,33 zł, zamiast 699.363,64 zł, tj. więcej o 534.723,69 zł.

Ponadto, w ww. sprawozdaniu na koniec IV kwartału 2023 r. wykazano w części B „Poręczenia i gwarancje”, w wierszu F3 wartość poręczeń i gwarancji udzielonych w okresie sprawozdawczym w wysokości 71.150,29 zł, pomimo że w tym okresie sprawozdawczym Miasto Żywiec nie udzieliło żadnych poręczeń ani gwarancji.

Z wyjaśnień złożonych przez p. Bogusławę Gardaś – Skarbnik Miasta Żywca wynikało, że w kwartalnych sprawozdaniach Rb-Z błędnie wykazano kwoty będące sumą sald kont 291 oraz 291-1, a więc poręczeń i cesji.

Przygotowanie danych do sprawozdania Rb-Z należało do byłego Naczelnika Wydziału Finansów i Budżetu, natomiast w 2025 r. do Naczelnika Wydziału Finansów i Budżetu. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Bogusława Gardaś – Skarbnik Miasta Żywca.

Sprawozdania Rb-Z wg stanu na koniec IV kwartału 2021 r., 2022 r., 2023 r., 2024 r. podpisali: p. Antoni Szlagor – Burmistrz Miasta Żywca oraz p. Bogusława Gardaś – Skarbnik Miasta Żywca, natomiast na koniec II kwartału 2025 r. podpisali: p. Antoni Szlagor – Burmistrz Miasta Żywca oraz p. (...) – Naczelnik Wydziału Finansów i Budżetu.

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Żywcu w zakresie przygotowania danych dotyczących udzielonych poręczeń do sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, stosownie do zasad określonych w § 4 ust. 2 pkt 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2020 r. Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 652

z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r., poz. 1483 z późn. zm.).

W zakresie inwentaryzacji:

– Na dzień 31 grudnia 2024 r. nie przeprowadzono inwentaryzacji sald aktywów i pasywów prowadzonych w księgach budżetu Miasta Żywca oraz Urzędu Miasta Żywca, czym naruszono z art. 4 ust. 3 i art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2023 r. poz. 120 z późn. zm.) oraz § 21, § 29 pkt 1 i pkt 2, § 30 ust. 1 pkt 3, § 36 ust. 2 załącznika nr 3 do zarządzenia Nr BOB.0050.157.2018.SK Burmistrza Żywca z dnia 25 września 2018 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Miejskim w Żywcu ze zmianami, stanowiącego Instrukcję gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku, i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Miejskim w Żywcu.

Powyższe dotyczyło aktywów i pasywów prowadzonych w księgach rachunkowych:

- Urzędu Miasta Żywca na koncie 221-14 „Należności z tytułu dochodów budżetowych - mandaty”, którego saldo na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiło po stronie Wn 218.560,57 zł oraz po stronie Ma 1.447,59 zł.

Należności dotyczyły kar m.in. za: zakłócanie spokoju lub porządku publicznego, zaśmieszenie miejsca publicznego, natarczywe zebranie w miejscu publicznym, niezachowanie ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia, niewłaściwe składowanie odpadów na terenie nieruchomości.

W protokołach weryfikacji kont rozrachunkowych na dzień 31 grudnia 2024 r. z dnia 15 stycznia 2025 r. nr 5/2025 - rozrachunki z pracownikami, 6/2025 – rozrachunku publiczno-prawne, nr 7/2025 – należności i zobowiązania, należności i zobowiązań, brak było udokumentowania inwentaryzacji przeprowadzonej dla salda konta 221-14-1.

Pracownicy Urzędu Miejskiego w Żywcu wyjaśnili, że brak zinwentaryzowania konta 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, analitycznie – z tytułu wystawionych mandatów karnych nie był zamierzonym działaniem członków zespołu spisowego nr II, który nie otrzymał z Wydziału Finansów i Budżetu w wykazie konta 221-14 – mandaty.

Pracownikiem księgowości odpowiedzialnym za przekazanie salda konta 221 – należności z tytułu mandatów zespołowi spisowemu nr II był inspektor Wydziału Finansów i Budżetu, nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

- Budżetu Miasta Żywca na następujących kontach, które na dzień 31 grudnia 2024 r. wykazywały:

- konto 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” saldo Wn 9.780,48 zł,
- konto 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” saldo Ma 152.096,81 zł,
- konto 223-6 „Rozliczenie wydatków budżet. - środki dla jednostek” saldo Wn 155.478,87 zł,
- konto 224 „Rozrachunki budżetu” saldo Ma 620.625,80 zł,

- konto 904 „Niewygasające wydatki” saldo Ma 125.000,00 zł,
- konto 909 „Rozliczenia międzyokresowe” saldo Ma 9.101.649,87 zł,
- konto 960 „Skumulowane wyniki budżetu” saldo Wn 18.012.317,42 zł,
- konto 961 „Wynik wykonania budżetu” saldo Ma 4.971.449,38 zł,
- konto 962 „Wynik na pozostałych operacjach” saldo Ma 65.679,90 zł.

Pracownicy Urzędu Miasta Żywca wyjaśnili, że nie przeprowadzono inwentaryzacji sald kont księgi głównej prowadzonej dla budżetu Miasta Żywca z uwagi na przekonanie, iż dotychczasowy stopień szczegółowości przeprowadzania inwentaryzacji dla ksiąg budżetu Miasta Żywca był wystarczający.

Na podstawie ww. zarządzenia Nr BOB.0050.157.2018.SK Burmistrza Miasta Żywca na ostatni dzień roku obrotowego należało przeprowadzić inwentaryzację aktywów i pasywów nieobjętych spisem lub uzgodnieniem, przeprowadzając porównanie danych ewidencyjnych z dokumentami. Ponadto, zgodnie z tymi procedurami inwentaryzacja polega na przeprowadzeniu czynności zmierzających do ustalenia rzeczywistego stanu składników majątkowych w tym ustaleniu sald i wycenie aktywów i pasywów, a odpowiedzialność za zarządzenie inwentaryzacji, terminowe i prawidłowe jej przeprowadzenie ponosił kierownik jednostki.

Odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości budżetu Miasta Żywca na podstawie art. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.) powierzono p. Bogusławie Gardaś – Skarbnikowi Miasta Żywca.

Wniosek nr 13

Przeprowadzić inwentaryzację wszystkich aktywów i pasywów w księgach budżetu Miasta Żywca oraz konta 221-14 w księgach Urzędu Miejskiego w Żywcu, mając na uwadze art. 4 ust. 3 i art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2023 r. poz. 120 z późn. zm.) oraz § 21, § 29 pkt 1 i pkt 2, § 30 ust. 1 pkt 3, § 36 ust. 2 załącznika nr 3 do zarządzenia Nr BOB.0050.157.2018.SK Burmistrza Żywca z dnia 25 września 2018 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Miejskim w Żywcu, stanowiącego Instrukcję gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie w Urzędzie Miejskim w Żywcu.

W zakresie realizacji planu finansowego:

- W latach 2023-2024 w Urzędzie Miejskim w Żywcu dokonano wydatków na łączną kwotę 252.392,87 zł, które nie miały pokrycia w planie finansowym jednostki. Naruszono tym przepisy art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (D. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

Kwota przekroczenia planu dotyczyła wydatków poniesionych wg następującej klasyfikacji budżetowej::

➤ W 2023 r.:

- ✓ w dziale 750 „Administracja publiczna”, rozdziale 75023 „Urzędy gmin” § 4270 „Zakup usług remontowych” na dzień 21 listopada 2023 r. przekroczono plan

o kwotę 20.419,30 zł, zwiększenia planu dokonano w dniu 14 grudnia 2023 r. zarządzeniem Nr BOB.0050.296.2023.SK Burmistrza Miasta Żywca, o kwotę 40.000,00 zł,

✓ w dziale 754 „Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa”, rozdziale 75416 „Straż gminna”, § 4110 „Składki na ubezpieczenia społeczne” na dzień 4 sierpnia 2023 r. przekroczono plan o kwotę 21.510,37 zł, zwiększenia planu dokonano w dniu 28 sierpnia 2023 r. zarządzeniem Nr BOB.0050.189.2023.SK Burmistrza Miasta Żywca, o kwotę 120.000,00 zł.

✓ w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska”:

- rozdziale 90002 „Gospodarka odpadami komunalnymi”, § 4010 „Wynagrodzenia osobowe pracowników” na dzień 30 października 2023 r. przekroczono plan o kwotę 16.547,87 zł, zwiększenia planu dokonano w dniu 30 listopada 2023 r. zarządzeniem Nr BOB.0050.282.2023.SK Burmistrza Miasta Żywca, o kwotę 69.246,00 zł.

- rozdziale 90095 „Pozostała działalność”, § 2900 „Wpływy z wpłat gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów, związków metropolitalnych na dofinansowanie zadań bieżących” na dzień 16 listopada 2023 r. przekroczono plan o kwotę 65.435,64 zł, zwiększenia planu dokonano w dniu 20 grudnia 2023 r. zarządzeniem Nr BOB.0050.302.2023.SK Burmistrza Miasta Żywca, o kwotę 210.956,12 zł.

➤ W 2024 r.:

✓ w dziale 600 „Transport i łączność”, rozdziale 60016 „Drogi publiczne gminne” § 4430 „Różne opłaty i składki” na dzień 20 lutego 2024 r., przekroczono plan o kwotę 80.927,99 zł, zwiększenia planu dokonano w dniu 2 kwietnia 2024 r. zarządzeniem Nr BOB.0050.50.2024.SK Burmistrza Miasta Żywca, o kwotę 81.000,00 zł.

✓ w dziale 700 – „Gospodarka mieszkaniowa”:

- klasyfikacji 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”, § 6050 „Wydatki majątkowe” na dzień 11 grudnia 2024 r. przekroczono plan o kwotę 14.715,50 zł, zwiększenia planu dokonano w dniu 19 grudnia 2024 r. zarządzeniem Nr BOB.0050.290.2024.SK Burmistrza Miasta Żywca, o kwotę 15.000,00 zł.

- w klasyfikacji 70007 „Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy”, § 4300 „Zakup usług pozostałych” na dzień 10 lipca 2024 r. przekroczono plan o kwotę 13.108,56 zł., zwiększenia planu dokonano w dniu 2 sierpnia 2024 r. zarządzeniem Nr BOB.0050.153.2024.SK Burmistrza Miasta Żywca, o kwotę 50.000,00 zł.

✓ w dziale 750 „Administracja publiczna”, rozdziale 75023 „Urzędy gmin” § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia” na dzień 16 grudnia 2024 r. przekroczono plan o kwotę 19.727,64 zł, zwiększenia planu dokonano w dniu 30 grudnia 2024 r. zarządzeniem Nr BOB.0050.302.2024.SK Burmistrza Miasta Żywca, o kwotę 20.000,00 zł.

Wg załącznika nr 2 stanowiącego Instrukcję obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Miejskim w Żywcu, wprowadzonego zarządzeniem nr BOB.0050.157.2018.SK Burmistrza Żywca z dnia 25 września 2018 r. w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Miejskim w Żywcu:

- § 22 ust. 3 pkt 3 „główny księgowy (skarbnik) lub osoba przez niego upoważniona składa podpis na pieczęci dekretującej do wypłaty potwierdzając, że nie zgłasza

zastrzeżeń co do kompletności oraz formalno-rachunkowej rzetelności i prawidłowości dokumentów oraz potwierdza, że zobowiązanie wynikające z operacji mieszczą się w planie finansowym jednostki.

- § 23 ust. 16 pkt 3 ppkt b „pracownicy merytoryczni oraz pracownicy odpowiedzialni za przestrzeganie przepisów o zamówieniach publicznych zobowiązani są do: (...) zatwierdzania jedynie oryginałów faktur i faktur korygujących do zapłaty poprzez umieszczenie na odwrocie faktury pieczęci lub zapisu odręcznego o treści:

- w przypadku faktur dotyczących wydatków inwestycyjnych: (...). Wydatek znajduje pokrycie w planie finansowym na rok (...) podpis pracownika.”

Zgodnie z art. 54 ust. 3, złożenie podpisu przez głównego księgowego na dokumencie oznacza, że zobowiązania wynikające z operacji mieszczą się w planie finansowym jednostki.

Sprawdzenia zgodności z planem finansowym powyższych wydatków dokonali: Starszy Inspektor w Wydziale Organizacyjnym, Komendant Straży Miejskiej, Naczelnik Wydziału Inżynierii Miejskiej, Ochrony Środowiska i Rozwoju Urbanistycznego, Naczelnik Wydziału Gospodarki Komunalnej i Inwestycji, Naczelnik Wydziału Geodezji, Nieruchomości i Rolnictwa oraz p. Bogusława Gardaś – Skarbnik Miasta Żywca.

Kontrolę wstępną wykonała p. Bogusława Gardaś – Skarbnik Miasta Żywiec.

Wydatki do wypłaty zatwierdzili: p. Antoni Szlagor – Burmistrz Miasta Żywiec, p. Marek Czul – Zastępca Burmistrza Miasta Żywca i Naczelnik Wydział Geodezji, Nieruchomości i Rolnictwa.

Wniosek nr 14

Zapewnić dokonywanie wydatków zgodnie z planem finansowym Urzędu Miejskiego w Żywca, stosownie do art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.) oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Żywcu w zakresie dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji finansowej z planem finansowym, mając na uwadze art. 54 ust.3, art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

W zakresie zaciągania zobowiązań i realizacji wydatków:

- W 2024 roku Miasto Żywiec zaciągnęło zobowiązanie dotyczące budżetu roku 2025 bez stosownego upoważnienia Rady Miejskiej w Żywcu, zawierając umowę w dniu 6 grudnia 2024 r., czym naruszono art. 211 ust. 1-4 oraz art. 261 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło umowy Nr 752/2024/IOŚ zawartej w dniu 6 grudnia 2024 r. na wykonanie usługi, w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r., polegającej na likwidacji dzikich wysypisk odpadów komunalnych zlokalizowanych na terenie Miasta Żywca poprzez zbierania odpadów z miejsca wskazanego przez zamawiającego i ich wywóz do miejsca unieszkodliwienia, odzysku lub przetworzenia zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami. Zgodnie z ww. umową łączna kwota całkowita wynagrodzenia brutto nie mogła przekroczyć kwoty 40.000,00 zł.

Z wyjaśnień złożonych przez p. Bogusławę Gradaś – Skarbnika Miasta Żywca wynikało, że ww. umowę podpisano na podstawie upoważnienia Burmistrza Miasta Żywca do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy do kwoty 20.000.000,00 zł, tj. uchwały Nr LXXXIII/572/2023 Rady Miejskiej w Żywcu z dnia 14 grudnia 2023 roku w sprawie ustalenia wieloletniej prognozy finansowej Miasta Żywca na lata 2024 – 2029.

Uchwała Nr XI/65/2024 Rady Miejskiej w Żywcu z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie uchwały budżetowej na 2025 rok, obowiązywała od 1 stycznia 2025 r. stąd też od tego dnia Burmistrz Miasta mógł zaciągać zobowiązania obciążające budżetu 2025 r.

Umowa dotycząca likwidacji dzikich wysypisk odpadów komunalnych nie należy do kategorii umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych była niezbędna do ciągłości działania jednostki.

Powyższa umowa została podpisana przez p. Antoniego Szlagora – Burmistrza Miasta Żywca przy kontrasygnacie p. Bogusławy Gardas – Skarbnika Miasta Żywca.

Wniosek nr 15

Zaciągać zobowiązania dotyczące danego roku budżetowego w okresie obowiązywania uchwały budżetowej, zgodnie z wymogami art. 211 oraz art. 261 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r., poz. 1483 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

W zakresie sprzedaży nieruchomości:

- W 2021 r. dokonano zbycia niezabudowanej nieruchomości gminnej w trybie bezprzetargowym dla poprawy warunków zagospodarowania nieruchomości przyległych, pomimo braku wystąpienia wszystkich przesłanek zbycia nieruchomości w tym trybie, co naruszyło art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r., poz. 1990 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło sprzedaży nieruchomości niezabudowanej – działki nr 19/15 przy ul. Świętokrzyskiej w Żywcu o pow. 0,1109 ha, która stanowiła drogę wewnętrzną wykorzystywaną jako dojazd do zabudowanych nieruchomości oznaczonych geodezyjnie jako działki o numerach: 19/5, 19/6, 19/7, 19/8, 19/9.

W dniu 23 września 2021 r. zostały przesłane pisma do właścicieli przyległych działek informujące o zamiarze sprzedaży przez Gminę przedmiotowej działki.

Właściciele ww. działek złożyli w dniu 13 października 2021 r. oświadczenia, z których wynikało, że:

- zgodę na zakup udziału w działce nr 19/15 wyrazili właściciele działek nr: 19/5, 19/6,

- zgodę na ustanowienie nieodpłatnej służebności gruntowej na swoją rzecz na działce nr 19/15 wyrazili właściciele działek nr: 19/8, 19/9, 19/7.

Z załączonej do akt sprawy „Karty informacyjnej do rozpatrzenia przez Burmistrza” wynikało, że brak było możliwości bezprzetargowej sprzedaży na rzecz wnioskodawców, gdyż działka mogła teoretycznie być przyłączona do innych nieruchomości. Jej kształt determinował wykorzystanie wyłącznie jako dojazd do przylegających nieruchomości. Proponowano przeznaczyć działkę nr 19/15 do sprzedaży w formie przetargu ustnego, ale ograniczonego do właścicieli przylegających nieruchomości, z zastrzeżeniem, że nabywca ustanowi służebność dojazdu właścicielom nieruchomości, którzy nie mają w tej formie uregulowanego dojazdu.

Karta informacyjna została podpisana przez: Skarbnika Miasta; Naczelnika Wydziału Geodezji, Nieruchomości i Rolnictwa; Sekretarza Miasta; Zastępcę Burmistrza oraz zaakceptowana przez Burmistrza Miasta.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Marka Czula – Zastępcy Burmistrza Miasta Żywca, decyzją ustną Burmistrza, wobec deklaracji złożonych przez zainteresowanych właścicieli działek na piśmie podczas spotkania w Urzędzie Miejskim w Żywcu 13 października 2021 r., przeznaczono działkę nr 19/15 do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz właścicieli działek nr 19/5 i 19/6, zabezpieczając interesy pozostałych właścicieli przylegających działek, którzy korzystają z drogi.

Zauważyć należy, że nieruchomości publiczne powinny być zbywane na jednakowych zasadach, zatem ich zbycie powinno nastąpić na równych prawach dla wszystkich, co zapewnia np. tryb przetargowy ograniczony do właścicieli nieruchomości sąsiednich. W ww. przepisach nie przewidziano odstępstwa od zastosowania tego trybu sprzedaży nieruchomości, jeśli została wyrażona zgoda sąsiedzka.

Osobą prowadzącą ww. postępowanie był pracownik w Wydziale Geodezji, Nieruchomości i Rolnictwa. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 16

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Żywcu w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowań na zbycie nieruchomości w trybie bezprzetargowym, mając na uwadze art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2024 r., poz. 1145 z późn. zm.), a ponadto art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r., poz. 1483 z późn. zm.).

W zakresie planu finansowego zakładu budżetowego:

— W latach 2024-2025 (do dnia kontroli), nieprawidłowo zorganizowano rozliczenia z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Żywcu, działającym w formie zakładu budżetowego. W planach przychodów i kosztów zakładu przyjętych wraz z budżetami na te lata, zaplanowano przychody z tytułu przyszłych umorzeń

podatku od nieruchomości, co było niezgodne z art. 15 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) w związku z art. 67a § 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. 2023 r. poz. 2383 z późn. zm.).

Zakład budżetowy MOSiR planował po stronie przychodów środki z przyszłych, nie dokonanych jeszcze umorzeń podatku, których w latach 2024-2025 Burmistrz Miasta Żywca dokonywał w okresach miesięcznych na podstawie wniosków MOSiR-u.

Zgodnie z ustawą Ordynacja podatkowa, ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych, takie jak umorzenie, odroczenie terminu płatności, czy rozłożenie na raty, mogą być zastosowane tylko w odniesieniu do kwot, które stały się już wymagalne.

W uzasadnieniach wniosków o umorzenie raty podatkowej, a następnie w uzasadnieniach do decyzji o umorzeniu podatku jako interes publiczny wskazywano brak środków pieniężnych na ich zapłatę, respektowanie wartości wspólnych dla ogółu mieszkańców miasta i całego społeczeństwa.

W załączniku nr 3 do uchwały Nr LXXXIII/573/2023 Rady Miejskiej w Żywcu z dnia 14 grudnia 2023 r. stanowiącym plan finansowy zakładu budżetowego oraz w załączniku nr 3a do tej uchwały, obrazującym przychody i wydatki stanowiące koszty zakładu budżetowego, przychody ustalono na kwotę 4.618.000,00 zł, w tym 160.000,00 zł pozostałe przychody. Dotacja przedmiotowa stanowiła kwotę 2.298.000,00 zł. W sprawozdaniu Rb-30S z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych sporządzonym na dzień 31 grudnia 2023 r. plan pozostałych przychodów wynosił 160.000,00 zł, zaś wykonanie 149.860,28 zł, w tym 149.687,00 zł z tytułu umorzenia podatku od nieruchomości.

Po odjęciu od planu przychodów zaplanowanych umorzeń podatku, wysokość dotacji na dzień 1 stycznia 2024 r. przekraczała 50% przychodów ogółem, z których miały być pokryte wydatki zakładu budżetowego.

W załączniku Nr 3 do uchwały Nr XI/65/2024 Rady Miejskiej w Żywcu z dnia 19 grudnia 2024 r. plan finansowy zakładu budżetowego oraz Nr 3a do uchwały Nr XI/65/2024 Rady Miejskiej w Żywcu z dnia 19 grudnia 2024 r. przychody i wydatki stanowiące koszty zakładu budżetowego, przychody ustalono na kwotę 5.128.000,00 zł w tym 160.000,00 zł pozostałe przychody oraz 2.298.000,00 zł stanowiła dotacja przedmiotowa.

W sprawozdaniu Rb-30S z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych sporządzonym na dzień 30 czerwca 2025 r. plan pozostałych przychodów wynosił 160.000,00 zł, zaś wykonanie 80.176,00 zł, w tym 76.350,00 zł z tytułu umorzenia podatku od nieruchomości.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miejskiego w Żywcu, projekt planu przygotował główny księgowy zakładu budżetowego i został w takiej wersji przyjęty do budżetu bez uwag. W wyjaśnieniach wskazano także, że w stawce dotacji przedmiotowej nie został skalkulowany koszt podatku od nieruchomości. Koszt podatku od nieruchomości został uwzględniony w kosztach prowadzonej działalności, a równolegle zostały zaplanowane przychody związane z umorzeniem

podatku od nieruchomości. Ponadto wyjaśniono, że koszt podatku od nieruchomości nie wpłynął na wysokość stawki, gdyż został pomniejszony o przychód należny z tytułu umorzenia podatku od nieruchomości.

Stosownie do art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, odpowiedzialność za całość gospodarki finansowej ponosił p. Anotnii Szlagor – Burmistrz Miasta Żywca. W myśl art. 68 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, do jego obowiązków należało także zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej.

Wniosek nr 17

Zapewnić kontrolę projektu planu finansowego samorządowego zakładu budżetowego celem zaprzestania planowania przychodów z tytułu umorzenia podatku od nieruchomości przed wydaniem decyzji przez organ podatkowy, mając na uwadze art. 15 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.) oraz art. 67a § 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. 2025 r. poz. 111 z późn. zm.), a ponadto art. 68 ust. 1 i 2 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W zakresie rozliczeń z jednostkami budżetowymi:

- *W latach 2024-2025 w księgach rachunkowych budżetu (organu) Miasta Żywca nie prowadzono ewidencji analitycznej do konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi, niezgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342 z późn. zm.) oraz z postanowieniami załącznika nr 1 Zakładowego Planu Kont do zarządzenia Nr BOB.0050.157.2018.SK Burmistrza Miasta Żywca z dnia 25 września 2018 roku w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Miejskim w Żywcu ze zm.*

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników do rozliczeń z jednostkami stosowano konta zbiorcze związane z profilem działalności: 222-1 i 223-1 – MOPS, 222-2 i 223-2 – oświata, 222-3 i 223-7- żłobki. MZSIP jako Centrum Usług Wspólnych, powołany do obsługi jednostek oświatowych, przesyła sprawozdania drogą elektroniczną, które zaczytują się do systemu księgowego na wyodrębnionym koncie analitycznym 222-2 i 223-2, ale obecne ustawienia programowe uniemożliwiają wczytanie sprawozdań na poszczególne placówki oświatowe, a w konsekwencji szczegółową ewidencję wszystkich zdarzeń związanych z daną placówką.

Osobą odpowiedzialną za prowadzenie szczegółowej ewidencji księgowej na kontach 222 i 223 – w okresie kontroli był Inspektor w Wydziale Finansów i Budżetu.

Nadzór w tym okresie sprawował ówczesny, a od lutego 2025 r. obecny Naczelnik Wydziału Finansów i Budżetu.

Wniosek nr 18

Zaprowadzić ewidencję analityczną do konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi, zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342 z późn. zm.) oraz z postanowieniami załącznika Nr 1 Zakładowego Planu Kont – Zasady funkcjonowania kont dla budżetu Miasta Żywca – część opisowa dla załącznika nr 1 do zarządzenia Nr BOB.0050.157.2018.SK Burmistrza Miasta Żywca z dnia 25 września 2018 roku w sprawie przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Miejskim w Żywcu ze zm., mając na uwadze art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz.1483).

W zakresie gospodarki pieniężnej:

- *W latach 2022-2025 (do dnia kontroli) nie zapewniono bankowej obsługi budżetu jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w art. 264 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) poprzez zaniechanie ustalenia zasad wykonywania tej obsługi dla budżetu z uwzględnieniem wszystkich jednostek organizacyjnych.*

Obsługa bankowa budżetu Miasta Żywiec oraz Urzędu Miejskiego w Żywcu była prowadzona na podstawie umowy z dnia 3 października 2001 r. na czas nieokreślony, ze zmianami. W swoich postanowieniach ww. umowa bankowa nie obejmowała zasad funkcjonowania gospodarki finansowej jednostek budżetowych. Łączne wydatki na obsługę rachunku bankowego w każdej jednostce nie przekraczały rocznie kwoty 130.000 zł.

Zgodnie z art. 264 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r., poz. 305 z późn.zm.) bankową obsługę budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykonuje bank wybrany na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych. Zasady wykonywania obsługi bankowej określa umowa zawarta między zarządem jednostki samorządu terytorialnego, a bankiem.

Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi przez p. Bogusławę Gardaś - Skarbnika Miasta Żywca obsługę bankową Urzędu Miejskiego w Żywcu, 17 jednostek budżetowych oraz zakładu budżetowego prowadził Bank PKO S.A., a jednej bank Spółdzielczy w Węgierskiej Górcie, na podstawie odrębnych umów zawartych przez

kierowników każdej z tych jednostek, na zasadach ustalonych odrębnie przez każdego z nich.

Zawarcie umowy ustalającej zasady wykonywania bankowej obsługi budżetu j.s.t. na podstawie art. 264 ust. 2, w związku z art. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, należało do p. Antoniego Szlagor – Burmistrza Miasta Żywca. Na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych za całość gospodarki finansowej odpowiada kierownik jednostki.

Nieprawidłowość w tym zakresie stwierdzono podczas ostatniej kontroli, co znalazło wyraz w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach znak: WK-610/21/4/21/22 z dnia 14 lutego 2022 r.

Wniosek nr 19

Zapewnić realizację bankowej obsługi budżetu Miasta Żywiec zgodnie z zasadami określonymi w art. 264 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r., poz. 1483).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r., poz. 7), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do Kolegium tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/